

Μάθαμε να ζούμε με τον θόρυβο

Οι νέες γενιές που μεγαλώνουν μέσα στις πόλεις δεν ξέρουν τι είναι η πουχία

ΡΕΠΟΡΤΑΖ:
ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Οι δρόμοι ολόγυρά του μυρίζουν εξάτμιση. Τον ζώνουν με τους κακόφωνους, μηχανικούς θορύβους τους. Όμως οι επισκέπτες του τον θεωρούν όαση ηρεμίας. Στον πυρήνα του Εθνικού Κήπου της Αθήνας, σε λιγότερο από 250 μέτρα απόσταση από κεντρικές λεωφόρους, νομίζουν ότι ανακαλύπτουν

Στην καρδιά του γαλίνιου Εθνικού Κήπου ο θόρυβος ξεπερνάει ακόμα και τα 55 ντεσιμπέλ

τη «σιωπή», ακόμα κι αν τα πχόμετρα λένε το αντίθετο.

Φοιτητές της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου πραγματοποίησαν δειγματοληπτικές μετρήσεις για την αστική ηχορύπανση στον Εθνικό Κήπο σε ώρες αιχμής, σε τρεις διαφορετικές μέρες και εποχές (χειμώνα, άνοιξη και καλοκαίρι). Η μεγαλύτερη αντιπροσωπευτική τιμή που κατέγραψαν ήταν τα 79 dB (ντεσιμπέλ) στην είσοδο επί της Λεωφόρου Βασιλίσσης Σοφίας. Ενώ η χαμηλότερη ήταν στην κεντρική λίμνη (από-

σταση 237 μ. από την είσοδο), στα 60 dB. Οι θαμώνες του κήπου, επηρεασμένοι από την πτώση στα ντεσιμπέλ – τον χειμώνα έφτανε μέχρι και τις 18 μονάδες χαμηλότερα στο κέντρο του κήπου –, δήλωσαν ευχαριστημένοι από το περιβάλλον. Είπαν στους φοιτητές ότι εκεί ηρεμούσαν. Ακόμη κι αν η στάθμη στην καρδιά του κήπου παρέμενε υψηλή: πάνω από τα 55 dB, που αποτελούν το μέγιστο δεκτό όριο θορύβου για οικισμό αστικής περιοχής.

Στα αστικά κέντρα έχουμε μάθει να απαντάμε στον θόρυβο με θόρυβο, ανεβάζοντας τη φωνή όταν μιλάμε, αυξάνοντας την ένταση της τηλεόρασης ή του ραδιοφώνου, καλύπτοντας το σφύριγμα στο βαγόνι του Μετρό με τη μουσική στα ακουστικά μας. «Έχουμε συνηθίσει να φιλτράρουμε θορύβους όπως αυτόν του κλιματιστικού και να μη μας φαίνονται τόσο έντονοι», λέει ο Θόδωρος Λώτης, λέκτορας στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου και ιδρυτικό μέλος της Ελληνικής Ένωσης Ακουστικής Οικολογίας. Περιγράφει την αντίδρασή μας στην ηχορύπανση ως «φαινόμενο του μπαρ». «Όσο πιο δυνατός είναι ο θόρυβος του περιβάλλοντος τόσο περισσότερο θόρυβο παράγουμε εμείς ώστε να ακουστούμε, αυξάνοντας τελικά τα

γενικότερα επίπεδα θορύβου», λέει. Ο κ. Λώτης ζει στην Κέρκυρα. Και εκεί η κεντρική πλατεία περικυκλώνεται όπως ο Εθνικός Κήπος από δρόμους με έντονη κίνηση. Μία από τις παρεμβάσεις που ετοιμάζει για την ηχητική της ίαση περιλαμβάνει το στήσιμο μικροφώνων που θα συλλέγουν τον θόρυβο και θα τον στέλνουν, μέσω μιας σειράς πλαισίων, φιλτραρισμέ-

νο στο εσωτερικό της πλατείας, δημιουργώντας ένα ηχοτοπίο ηρεμίας. Σύμφωνα με τις δειγματοληπτικές μετρήσεις στον Εθνικό Κήπο, η στάθμη του θορύβου έπεφτε όσο απομακρυνόταν κανείς από τις εισόδους λόγω της απόστασης και της πυκνής βλάστησης. Όπως εξηγεί η Αλεξάνδρα Σωτηροπούλου, επίκουρη καθηγήτρια στο ΕΜΠ, υπό την καθοδήγη-

ση της οποίας πραγματοποιήθηκαν οι μετρήσεις, τα 60 dB στο κέντρο του κήπου δεν αντιστοιχούν σε «όαση ηρεμίας», αλλά στον θόρυβο που συνήθως παράγεται μέσα σε ένα γραφείο. «Η σιωπή όπως την ξέραμε σε παλιότερες δεκαετίες δεν υπάρχει πια», λέει. «Οι νέες γενιές που μεγαλώνουν στην πόλη ίσως να μην ξέρουν τι είναι η πουχία».

ΧΑΡΤΕΣ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Καθυστερημένοι και στις μετρήσεις!

Όπως αναφέρει η Χριστίνα Θεοκάρη, επιμελήτρια στη Μόνιμη Επιτροπή Περιβάλλοντος του ΤΕΕ, η Ελλάδα όφειλε βάσει της κοινοτικής οδηγίας 2002/49 να έχει συντάξει μέχρι το 2007 χάρτες θορύβου για όλα τα πολεοδομικά συγκροτήματα άνω των 250.000 κατοίκων. Από τις μετρήσεις θα διαμορφωνόταν και σχέδιο καταπολέμησης θορύβου. «Η καταγραφή δεν πραγματοποιήθηκε λόγω έλλειψης κονδυλίων», λέει ο Νίκος Καραμέρος, προϊστάμενος στο Τμήμα Καταπολέμησης Θορύβου και Ακτινοβολιών του ΥΠΕΚΑ. Τον επόμενο μήνα θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός για τον ανάδοχο που θα αναλάβει τις μετρήσεις σε Αθή-

να και Θεσσαλονίκη, ενώ οι χάρτες θορύβου αναμένεται να είναι έτοιμοι τον Αύγουστο του 2012. Συνολικά το έργο θα κοστίσει περίπου 5 εκατ. ευρώ. Ο τελευταίος χάρτης αστικού θορύβου στην Αθήνα διαμορφώθηκε το 1997 και οι πιο θορυβώδεις δρόμοι (άνω των 78 dB) ήταν οι Λεωφόροι Αλεξάνδρας, Κηφισού, Κωνσταντινουπόλεως, Αθηνών και Βασιλίσσης Σοφίας. Στη Θεσσαλονίκη, έρευνα στα πλαίσια του μεταπτυχιακού προγράμματος του ΤΕΙ για τις νέες τεχνολογίες και του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου, δείχνει ότι στο 75% των οδικών σημείων της πόλης ο θόρυβος ξεπερνάει το όριο των 60 dB.